

4300 Sandnes, 30. april 1970

Til
NORGES STORTING

Stortingspresident
Bernt Ingvaldsen!

I månedsskiftet september/oktober 1969 ga jeg ut en
40-sidig trykksak:

"JEG ANKLAGER HØYESTERETT"

Dette anklageskrift kom i nytt opplag i januar 1970,
og da utvidet til 72 sider, bl.a. med injurierende ankla-
ger mot Påtalemyndigheten. (Se sidene 61 - 64).

Jeg tar meg i dag den frihet å henlede Stortingets
særlige oppmerksomhet på mine dokumentariske anklager mot
Høyesterett. Etter mitt skjønn er de av meg påklagde for-
hold så graverende og kan komme til å medføre slike konse-
kvenser at påtale ved riksrett vil være den eneste anvende-
lige reaksjon fra rettsstatens side. - Jeg forutsetter da
at mine anklager viser seg å være i overensstemmelse med
de faktiske forhold, og at kongeriket NORGE er et retts-
samfunn i demokratisk forstand.

Og da det som kjent er Odelstinget som har påtalerett
i relasjon til riksrett, sender jeg hermed mitt utvidede
anklageskrift av januar 1970 til Stortinget med begjæring
om at Protokollkomiteen får i oppdrag å granske forholdene
så inngående at komiteens innstilling gir betryggende
grunnlag for Odelstingets vurdering og vedtak.

Det er av bitter erfaring fra 1964/65 jeg understreker
dette med grundig gransking. Protokollkomiteen brukte den
gangen firdoblet "uanstendig lang tid" på innstillingen i
min daværende klagesak. Det vil si 16 - seksten - måneder.
Likevel var saksforholdene så mangelfullt avklart at
debatten i Odelstinget løp ut i sand. Vesentlige deler

Fanebust anklager - 2 -

av den saken står derfor nå for Oslo byrett som privat straffesak mot en pensjonert riksadvokat og en nåværende dommer i Høyesterett.

I og med denne henvendelse til Stortinget anklager jeg Høyesterett for anvendelsen av den høyst inhabile "dommer" Reidar Skau i ankesaken mot frontkjemper Holger Tau i februar 1946, der den unge frontkjemperen ble dømt til døden. Benådningssøknaden ble avvist og dommen fullbyrdet. Den ble senere under rettsoppgjøret anvendt som prejudikat, og satte dermed sitt varige stempel på "rettsoppgjøret"s sviktende kvalitet.

At herr Skau var uanvendelig som dommer i landssviksaker i sin alminnelighet og i frontkjempersaker i særdeleshet, vil hver den som kan de fleste bokstavene kunne lese seg til i daværende politimester Reidar Skau's beryktede intervju av 16. mai 1945 med den svenske redaktør Åke Lundh fra Göteborgs-Posten.

Se vedlagte fotostatkopi fra Morgenavisen, Bergen, og det samme fra Dagbladet og Arbeiderbladet som samme dag (16. mai) hadde førstesides konsentrat fra NTB. - Se også riksadvokat Sven Arntzens vedlagte "dementi" fra Dagbladet's førsteside den 18. mai 1945.

Hverken overfor pressen eller redaktør Lundh har herr Skau foretatt seg det aller ringeste for eventuelt å bestride intervjuets korrekte gjengivelse. Og da han i det nevnte intervju forhåndsdomte alle overlevende norske frontkjemperer summarisk til lovens strengeste straff, lar det seg ikke betvile at "dommer" Skau i og med Tau-dommen i Høyesterett gjorde seg straffskyldig og dermed uanvendelig som norsk dommer for resten av sin tid.

På hvem faller da ansvaret for denne persons fortsatte virksomhet som "høyst ærverdig" dommer i Høyesterett inntil han falt for aldersgrensen 18 år senere?

REGJERINGEN UTNEVNTEN DEN INHABILE

Videre anklager jeg den regjering som ved årsskiftet 1945/46 utnevnte politimester Reidar Skau til høyesterettsdommer i landssviksaker, uten i det minste å ta forbehold for de 10 - 11000 frontkjemperer og hirdmenn han hadde forhåndsdomt. Det var ved denne utnevnelsen Regjeringen la grunnlaget til rette for de mange års rettsløshet i Høyesterett.

Fanebust anklager - 3 -

REGJERINGEN VIL-
LEDET STORTINGET

Stortingsmelding nr. 64 - 1950 er et kapitel for seg, men sidene 117 og 118 har direkte tilknytning til prolongasjonen av rettsviket innen Høyesterett:

Denne stortingsmeldingen framstod som "Tilråding fra Justis- og politidepartementet 8. september 1950. Godkjent ved kongelig resolusjon samme dag".

Bak denne kongelige resolusjon står altså Regjeringen av 1950. Det vil da være fullt tilstrekkelig å lese de tre nederste linjene i første spalte side 117 for å bli overbevist om høyesterettsdommer Reidar Skau's utvilsomme inhabilitet i frontkjempersaker.

De nevnte linjene i stortingsmeldingen er ordrett gjengitt etter herr Skau's intervju. Jeg siterer: "De fryktede og hatede frontkjempernes skjebne kan ansees beseglet. Deres dager er lett talte."

Dette er så tydelig tale at de to setningene alene burde vekke Regjeringen til å se nærmere på skandalen og alarmere Stortinget. - Men Regjeringen valgte å villedde Stortinget med en trøstemelding om at jeg hadde forbrutt meg mot "Straffelovens § 248, jfr. § 247 som beskrevet ovenfor,

a/ ved mot bedre vitende å ha skrevet en artikkel om h.r.dommer Skau",.....

At Stortinget oppfattet trøstemeldingen slik at Reidar Skau var den feilfrie dommer og jeg den straffskyldige injuriant, bekreftes av kjensgjerningene. - Og dermed kunne den straffskyldige dommer fortsette sin rettskrenkende dommergjerning i Høyesterett i 13 år - i tillegg til de 5 år han allerede hadde tilbakelagt.

I og med villedelsen av Stortinget har Regjeringen dessuten gått tvers gjennom rettsreglene for "straffbar unnlatelse". - For her er vi åpenlyst ved det tilfelle da "den unnlatende skulle ha handlet". - Jfr. prof.dr.juris. Johs. Andenæs: "Straffbar unnlatelse", - 509 sider. Oslo 1942.

I det forannevnte tilfellet var altså virkingen av Regjeringens unnlatelse meget betydelig. Jfr. prof. Andenæs'

Fanebust anklager - 4 -

doktoravhandling 1943. Den han ifølge min påstand selv har forbrutt seg mot. Se mitt anklageskrift side 14 og 16.

For vurderingen av riksadvokat Sven Arntzen's forhold, se mitt anklageskrift side 7, der det ble dødsdom med herr Arntzen som aktor og herr Skau som førstvoterende. - Jeg antar de var like inkompetente begge, da herr Arntzen selv har ført beviset for at han var seg politimester Skaus forhold helt og fullt bevisst. (Dagbladet 18. mai 1945). - Som riksadvokat stod han dessuten bak dødsdommen over Holger Tau - med Reidar Skau som den ene dødsdommer. - "Strengt, men rettferdig", - hva?

JUSTISMORDET PÅ BØRSEMAKEREN OG HANS SØSTER

Spesielt gjør jeg oppmerksom på at mine anklager mot Høyesterett også omfatter Fidjeland-saken fra Kristiansand. - Som ankesak stod den for Høyesterett i 5 år og 9 måneder. Det vil ifølge daværende justitiarius Terje Wøld si 5 år utover normal tid, og dermed ny norsk og nordisk rekord.

Motparten hadde anket saken etter at børsemakeren og hans søster og sakspartner hadde fått fullstendig medhold i sitt søksmål i lagmannsretten. Saken var benefisert til begge sider (fri sakførsel), og h.r.advokat Annæus Schjødt jr. oppnevnt av Justisdepartementet som Fidjelands prosessfullmektig. - Dermed startet den 5½ årige misere som ikke ene og alene går om tidsforhalingen. - (Se mitt anklageskrift side 20, 21, 22, 23, og sidene 65, 66, 67, 68).

Saksforberedende (forhalende) dommer Roll-Matthiessen og prosessfullmektig Schjødt jr. kommer i særlig grad i søkelyset. Roll-Matthiessen bl.a. fordi han både hadde forhålt saken utover rimelighetens grenser, men dessuten uttalt seg om sakens utfall - og deretter tatt del i saken som dommer.

Og her kan ingen skylde på at "det er vel ikke så nøye, det var vel bare en landssviksak?" - For det ene er man da over i diskrimineringen av en minoritet, og for det andre tok børsemakeren seg over til England allerede mens "Tyskland seiret på alle fronter". Så han var 100% motstandsmann.

DEN STRAFFBARE UNNLATELSE

Jeg finner følgende offentlige menn fortrinnsberettigede til å komme under søkelyset i relasjon til den straffbare unnlatelse:

- Landssvikdommer i Høyesterett, dr. juris. - nå dekanus ved Universitetets juridiske fakultet, prof. Johs. Andenæs.
- Statsadvokat og aktor i landssviksaker i Høyesterett, nå Høyesteretts justitiarius, Rolv Ryssdal.
- Statsadvokat og aktor i landssviksaker i Høyesterett, nå dommer i Høyesterett, J. Chr. Mellbye
- Tidl. dommer og justitiarius i Høyesterett, Terje Vold.
Eventuelt andre som har vært aktorer i Høyesterett i saker der "dommer" Skau har tatt del. - Dette gjelder selvsagt også sivile saker, da han jo var like inkompetent - uansett sakenes art.
- Og samtlige forsvarere i tilsvarende situasjon.
- Glemmes må heller ikke riksadvokat Andreas Aulie, og ellers hver den som måtte ha kvalifisert seg ifølge de øvrige årgangene av "Riksadvokatens Meddelelsesblad". - Jeg har bare gjennomstreifet årgangene 1946 og 1947.
- Og sist, men ikke minst de høyesterettsdommere som har tatt del i "rettsoppgjøret" sammen med "dommer" Skau - uten å reagere på hans inhabilitet.

UVERDIG DØDSDOM

Til slutt bebreider jeg Høyesterett for dødsdommen over Gamborg-Nilsen som i Eidsivating lagmannsrett ble dømt til tvangsarbeid på livstid den 9. august 1947.

Lagmannsretten hadde funnet at tiltalte ikke hadde handlet med overlegg, og at særdeles skjerpene omstendigheter ikke forelå.

Etter de psykiatrisk sakkyndiges erklæring var tiltalte en person med mangelfullt utviklede og varig svekkede sjelsevner.

- Ja, at "hans forstandsevne er temmelig mangelfullt utviklet".

Videre anfører psykiaterne at "de forbrytelser tiltalte har begått, viser en svær etisk-moralsk defekt som i hvert fall delvis skyldes hans årelange alkoholmisbruk".

Alt dette til tross ble det syvstemmig dødsdom i Høyesterett.

- Hertil kommer at "statsadvokat" J. Chr. Mellbye var aktor, og av flere grunner finner jeg hans habilitet temmelig tvilsom. Det sier seg da selv at når det gjelder noe så alvorlig som på ~~stand~~ *stand* om "lovens strengeste straff", bør ethvert tvilsomt medlem av påtalemyndigheten holde seg unna.

Den tvilsomme aktor påberopte seg dessuten den ugyldige dødsdom over frontkjemperen Holger Tau som prejudikat. - Og med hensyn til om tiltalte handlet med overlegg eller ikke, var Høyesterett bundet av lagmannsrettens bevisbedømmelse.

- Kan da en dødsdom stå på svakere føtter?

-Hva mener en antatt kapasitet som Sivilombudsmannen om denne dødsdommen i dag, - 22 år etter at han selv var en av de syv?

- Var enda til Høyesteretts dommere mer påvirket av hetzens og diskrimineringens onde ånd enn de høyst ærverdige herrer selv var seg bevisst?

- Jeg mener svaret må bli bekreftende.

Toralv Fanebust
Toralv Fanebust